§ 10
Motion 2017:27 av Elof Hansjons m.fl. (S) om att återta delar av sjötrafiken i egen regi

LS 2017-0911

Ärendebeskrivning

Elof Hansjons m.fl. (S) har till landstingsfullmäktige lämnat en motion i vilken de föreslår att landstinget ska återta delar av skärgårdstrafiken i egen regi.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande
Motion 2017:27
Trafiknämndens protokollsutdrag den 20 februari 2018
Trafikförvaltningens tjänsteutlåtande den 24 januari 2018

Yrkanden

Ordföranden Irene Svenonius (M) yrkar bifall till regionrådsberedningens förslag i skrivelse den 16 januari 2019.
Anna Sahlin (V) yrkar bifall till motionen.

Propositionsordning

Ordföranden frågar på vart och ett av framställda yrkanden och finner att regionstyrelsen bifaller regionrådsberedningens förslag.

Beslut

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar följande.

Motion 2017:27 av Elof Hansjons m.fl. (S) avslås med hänvisning till vad som sägs i landstingsdirektörens tjänsteutlåtande.

Reservation

Anna Sahlin (V) anmäler reservation från V-ledamöterna till förmån för eget yrkande om bifall till motionen.

S-ledamöterna deltar inte i beslutet.

Expedieras till

Regionfullmäktige

Regionrådsberedningen

SKRIVELSE
2019-01-16

LS 2017-0911

Regionstyrelsen

Motion 2017:27 av Elof Hansjons m.fl. (S) om att återta delar av sjötrafiken i egen regi

Föredragande regionråd: Gustav Hemming

Ärendebeskrivning

Elof Hansjons m.fl. (S) har till landstingsfullmäktige lämnat en motion i vilken de föreslår att landstinget ska återta delar av skärgårdstrafiken i egen regi.

Förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår regionstyrelsen föreslå att regionfullmäktige beslutar följande.

Motion 2017:27 av Elof Hansjons m.fl. (S) avslås med hänvisning till vad som sägs i landstingsdirektörens tjänsteutlåtande.

Regionrådsberedningens motivering

Regionen arbetar målmedvetet för en tillgänglig skärgård för alla, oavsett om man är besökare, fastboende eller säsongsboende. Precis som med kollektivtrafik på land är det viktigt med en långsiktig och fortlöpande planering i kollektivtrafiken i skärgården.

Regionen använder en beställar-/utförarmodell inom kollektivtrafiken som innebär att Trafiknämnden ansvarar för beställning, planering och upphandling av kollektivtrafiken. Själva utförandet av trafiken sker av upphandlade trafikleverantörer. Precis som med buss- och spårtrafikleverantörer ansvarar upphandlade leverantörer inom sjötrafik för att utöva trafikledning samt att bedriva trafiken. Trafiknämndens ansvar som beställare är att följa upp och kontrollera att avtal följs samt att säkra kvaliteten. Verkställandet av den kollektiva sjötrafiken sker enligt denna modell. Därtill kommer att långsiktiga och kvalitativa avtal ska vara i

fokus under upphandlingsprocessen. Lika viktigt är att Trafiknämnden arbetar för att säkerställa en god kollektivtrafik oavsett driftsform.

Motionärerna föreslår att regionen ska återta delar av skärgårdstrafiken i egen regi. En sådan omställning skulle tillföra osäkerhet för både personal och resenärer och riskerar att störa sjötrafikens pågående utveckling. Av detta skäl anser regionrådsberedningen att motionen ska anses besvarad.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande
Motion 2017:27
Trafiknämndens protokollsutdrag den 20 februari 2018
Trafikförvaltningens tjänsteutlåtande den 24 januari 2018

Irene Svenonius

Gustav Hemming

Gustaf Drougge

Landstingsstyrelsen
Landstingsstyrelsens förvaltning
Landstingsdirektörens stab
Fredrik Åstedt

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2018-02-21

LS 2017-0911

Landstingsstyrelsen

Motion 2017:27 av Elof Hansjons m.fl. (S) om att återta delar av sjötrafiken i egen regi

Ärendebeskrivning

Elof Hansjons m.fl. (S) har till landstingsfullmäktige lämnat en motion i vilken de föreslår att landstinget ska återta delar av skärgårdstrafiken i egen regi.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande
Motion 2017:27
Trafiknämndens protokollsutdrag den 20 februari 2018
Trafikförvaltningens tjänsteutlåtande den 24 januari 2018

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta

att anse motionen besvarad.

Förvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning
Motionärerna föreslår att landstingsfullmäktige ska besluta att landstinget återtar delar av skärgårdstrafiken i egen regi.

Mot bakgrund av landstingets beställar-/utförarmodell inom kollektivtrafiken och trafiknämndens beslut i januari 2018 om att upphandla kollektiv sjötrafik i Stockholms mellanskärgård anser förvaltningen att motionen ska anses besvarad.

Bakgrund
Elof Hansjons m.fl. (S) har till landstingsfullmäktige lämnat en motion i vilken de föreslår att fullmäktige ska besluta att:

- uppdra åt trafiknämnden att driva landstingets tonnage i områdena B, C och D och trafikledningen i egen regi,
- resterande trafik i områdena B, C och D ska upphandlas, samt att
- uppdra åt trafiknämnden att återkomma med en plan för genomförandet.

Motionen har remitterats till trafiknämnden.

Överväganden
Landstinget tillämpar en beställar-/utförarmodell inom kollektivtrafiken. Modellen innebär att trafiknämnden ansvarar för planering, beställning och upphandling av kollektivtrafik, medan det faktiska utförandet av trafiken sker av upphandlade leverantörer. I rollen av beställare följer trafiknämnden upp och kontrollerar att avtal följs och använder de möjligheter som står till buds för att säkerställa rätt kvalitet till rätt pris i rätt tid under den period som avtalen avser. Utförandet av den kollektiva sjötrafiken sker i enlighet med denna modell genom leverantörsmarknadens försorg på trafiknämndens uppdrag och genom nyttjandet av leverantörsägt eller av Waxholms Ångfartygs AB ägt tonnage. Liksom i buss- och spårtrafiken ansvarar respektive kontrakterad part inom sjötrafiken för att bedriva trafik samt utöva trafikledning.

Trafiknämnden beslutade vid sitt sammanträde den 30 januari 2018 att upphandla kollektiv sjötrafik i Stockholms mellanskärgård, TN 2017-1463. Nämnden väntas fatta tilldelningsbeslut i december 2018. Trafiknämnden har, sedan det under hösten 2016 stod klart att delar av tidigare upphandling av kollektiv sjötrafik i området behöver göras om, utfört ett omfattande arbete för att säkerställa att den förnyade upphandlingen resulterar i långsiktiga och kvalitativa avtal. En viktig del har varit att integrera och kvalitetssäkra trafikupphandlingar för sjötrafik i den väl inarbetade trafikupphandlingsprocess som sedan tidigare gäller för SL-trafiken. De nya avtalen löper till 2028 och medför att skärgårdstrafiken inom överskådlig tid likt idag kommer att utföras av trafikutövare på uppdrag av trafiknämnden.

Trafiknämnden framhåller i sitt yttrande över motionen att nämnden i dagsläget inte bedriver något aktivt utredningsarbete om trafikutförande respektive trafikledning i egen regi. Som nämnden påpekar skulle en sådan utredning kräva ett omfattande arbete, exempelvis i att beskriva på vilket sätt sådant upplägg vid ett införande ska fungera i praktiken och vilka resurser som trafiknämnden i sådant fall behöver anställa för att kunna leverera en tillfredsställande god kvalitet.

Mot bakgrund av ovan anser förvaltningen att motionen ska anses besvarad.

Ekonomiska konsekvenser
Beslutet att anse motionen besvarad har inga ekonomiska konsekvenser.

Malin Frenning
Landstingsdirektör

Carl Rydingstam
Chef ledningsstaben

Beslutsexpediering:
Akt
Landstingsdirektörens stab

Godkänd av Malin Frenning, 2018-02-21

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

Ankom
Stockholms läns landsting
2017 -06- 14
Dnr. LS 2017-0911

MOTION
2017-06-13

2017-27

Motion om att återta delar av sjötrafiken i egen regi

Problemen med upphandlingarna i mellanskärgården är välkända och har pågått läge. Skärgårdsbolagets ekonomiska problem som nu har lett till att det temporära uppdragsavtalet i område B och D sägs upp är ytterligare ett bevis på att det som behövs nu är stabilitet och kontinuitet.

Vi Socialdemokrater sätter resenärernas intressen främst och vi är oroade över utvecklingen och att den ska leda till kvalitetsbrister för resenärerna. Vi kan också konstatera att turerna kring upphandlingen lett till ökad otrygghet för personalen. Skärgården har fått nog av förhastade beslut och tillfälliga lösningar. Nu är det dags att återta kontrollen över att trafiken i skärgården fungerar.

En stor del av tonnaget i områdena B och D är landstingets eget. Vi vill återta driften av det egna tonnaget i trafikförvaltningens regi. På så sätt skapar vi goda förutsättningar för stabilitet. Den trafik som behövs utöver det egna tonnaget i all tre områdena B, C och D bör upphandlas. Utöver de operativa delarna anser vi att trafikledningen ska ligga på Trafikförvaltningen.

Det är viktigt att säkra tryggheten och stabiliteten för både skärgårdboende, turister och personal. Därför måste övergången till egen regi ske kontrollerat. På grund av det anser vi att det inte går att sätta ett visst datum för när övergången ska ske. Det finns även många andra aspekter som behöver utredas. Vi anser därför att Trafikförvaltningen ska utreda vad som behöver göras för att återta drift och trafikledning i egen regi och återkomma med ett fullgott beslutsunderlag.

Med anledning av ovanstående föreslår Socialdemokraterna fullmäktige att besluta:

att uppdra åt trafiknämnden att driva landstingets tonnage i områdena B, C och D och trafikledningen i egen regi,

att resterande trafik i områdena B, C och D ska upphandlas, samt

att uppdra åt trafiknämnden att återkomma med en plan för genomförandet

Stockholm den 13 juni 2017

Elof Hansjons (S)

Annett Haaf (S)

Johnny Nadérus (S)

Trafikförvaltningen
STOCKHOLMS LÄNS LANDSTING

Stockholms läns landsting

Trafiknämnden

PROTOKOLLSUTDRAG

Nr 2/2018

Sammanträdesdatum
2018-02-20

Datum för justering: 2018-03-05

Datum för anslag: 2018-03-06

Kristoffer Tamsons (M)
Talla Alkurdi (S)

---

§ 38

Motion 2017:27 av Elof Hansjons m.fl. (S) om att återta delar av sjötrafiken i egen regi
(TN 2017-1054)

I ärendet förelåg tjänsteutlåtande den 24 januari 2018 från förvaltningschefen.

YRKANDEN

1. Bifall till förvaltningschefens förslag till yttrande
2. S-ledamöterna yrkade bifall till motionen
3. V-ledamoten yrkade bifall till motionens att-satser 1 och 3

Ordföranden ställde proposition på yrkandena och fann att nämnden avslagit S och V-ledamöternas yrkanden och beslutat i enlighet med förvaltningschefens förslag till beslut.

BESLUT

Trafiknämnden beslöt

att godkänna föreliggande förslag till yttrande samt översända detsamma till landstingsstyrelsens förvaltning.

RESERVATION

S och V-ledamöterna reserverade sig mot beslutet att avslå deras respektive yrkanden.

UTTALANDE

MP-ledamöterna lät till protokollet anteckna ett särskilt uttalande, bilaga 5.

Vid protokollet

Daniela Eriksson

Stockholms läns landsting

SÄRSKILT UTTALANDE
2018-02-20

TN 2017-1054

miljöpartiet de gröna

Trafiknämnden
Ärende 11

Motion 2017:27 av Elof Hansjons m.fl. (S) om att återta delar av sjötrafiken i egen regi

I många år har landstingets upphandlingar av sjötrafik varit ytterst problematiska. Överklaganden och tillfälliga avtal har orsakat orimliga kostnader. Konsekvensen av dessa instabila upphandlingar är ett sjunkande förtroende hos skärgårdsbor och andra aktörer i skärgården. Personalen har en fortsatt otrygg arbetsmiljö så länge det inte finns en pålitlig och långsiktig arbetsgivare. Denna utveckling kan inte fortsätta pågå.

Därmed ser Miljöpartiet det som en möjlig inriktning framåt att landstinget återtar det egna tonnaget samt trafikledningen i egen regi. Miljöpartiet vill utreda hur återtagandet kan ske på ett robust och säkert sätt. Den trafik som behövs utöver det egna tonnaget bör upphandlas. Denna inriktning kan skapa den stabilitet sjötrafiken i Stockholms mellanskärgård länge har saknat.

Trafikförvaltningen
STOCKHOLMS LÄNS LANDSTING

Strategisk utveckling

Jens Plambeck
08-686 1651
jens.plambeck@sll.se

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2018-01-24

Trafiknämnden
2018-02-20, punkt 11

Ärende
TN 2017-1054

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Yttrande över motion 2017:27 av Elof Hansjons m.fl. (S) om att återta delar av sjötrafiken i egen regi

Ärendebeskrivning

Socialdemokraterna i Stockholms läns landsting (S) har inkommit med motion avseende att återta delar av skärgårdstrafiken i egen regi. I motionen föreslår Socialdemokraterna landstingsfullmäktige besluta att uppdra åt trafiknämnden att låta landstingets tonnage samt trafikledning drivas i egen regi i områdena B, C och D. Därtill att övrig trafik i aktuella områden upphandlas samt att återkomma med en plan för genomförandet.

Beslutsunderlag

Förvaltningschefens tjänsteutlåtande 24 januari 2018 samt nedanstående underlag

- Motion 2017:27 av Elof Hansjons m.fl. (S) om att återta delar av sjötrafiken i egen regi

Förslag till beslut

Trafiknämnden föreslås besluta

att godkänna föreliggande förslag till yttrande samt översända detsamma till landstingsstyrelsens förvaltning.

Förslag och motivering

Trafikförvaltningen är en beställarorganisation som upphandlar kollektivtrafik som olika leverantörer sedermera bedriver under givna förutsättningar och i enlighet med avtalad kravställning samt avtalsmål som tar sikte mot ett utförande i resenärernas intresse. Trafikförvaltningen i rollen av beställare följer upp och kontrollerar att avtalet följs och använder de möjligheter som står till buds för att säkerställa rätt kvalitet till rätt pris i rätt tid under den period som avtalet avser. Själva utförandet av trafiken genom nyttjandet av landstingsägt eller leverantörsägt tonnage sker således genom leverantörsmarknadens försorg på trafikförvaltningens uppdrag. Genom upphandling tävlar kvalificerade leverantörer på en konkurrensutsatt marknad om att vinna trafikaffären. Konkurrens möjliggör resultat med det för landstinget ekonomiskt mest fördelaktiga avtalet, vilket vill säga den bästa kombinationen av pris och kvalitet givet vald utvärderingsmodell.

I uppdraget ryms även fortsättningsvis att, givet tillämplig lagstiftnings ramar, lägga grunden för en trygghet över tid för den personal som ingår i utförandet av uppdraget. Det ligger även i linje med trafikförvaltningens riktlinjer social hållbarhet. Sjötrafiken generellt och skärgårdstrafiken specifikt är på så sätt likt den övriga kollektivtrafiken. I buss- och spårtrafik ansvarar respektive kontrakterad part för att bedriva trafik samt utöva trafikledning. Detta gäller dels i trafik där trafikförvaltningen äger fordonen, men likväl i trafik där leverantören äger fordonen.

En i sammanhanget relevant förutsättning specifikt i skärgårdstrafiken är att det idag sker trafik dels med av Waxholmsbolaget ägt tonnage och dels med av leverantörsmarknaden ägt tonnage. I de områden som nämns i motionen, vad som i nuvarande temporära uppdragsavtal kallas område B, C och D, utförs trafik dels med landstingsägt tonnage dels med leverantörsägt tonnage.

För närvarande pågår arbete med utformningen av kommande avtal för aktuella områden. Inom ramen för detta arbete är av trafiknämnden beslutad *Förstudie inför nya trafikaffärer för Stockholms skärgård* (TN 2014-0087) fortsatt utgångspunkten. Detta inkluderar att skapa förutsättningar för en stabilitet och kontinuitet i verksamheten. Samtidigt, med anledningen av förändrade förutsättningar över tid samt vunna erfarenheter genom upphandling av nya trafikavtal för skärgårdstrafiken, görs en aktualitetsprövning och

ändamålsenliga förändringar identifieras. Detta för att se vilka förbättringar som går att införliva i kommande upphandlingar av nya avtal bland annat i syfte att möta resenärernas intressen och omhänderta aktuella erfarenheter. I kommande trafikaffärer är fortsatt utgångspunkten att skärgårdstrafiken inom överskådlig tid likt idag ska utföras av trafikutövare på uppdrag av trafikförvaltningen.

Idag bedrivs inom trafikförvaltingen inget aktivt utredningsarbete som specifikt adresserar trafikutförande respektive trafikledning i egen regi. Dock övervägdes och riskanalyserades egen regi i samband med *Förlängning av interimistiskt uppdragsavtal till skärgårdstrafiken* (SL 2017-0226). En mer fullödig och djupgående analys innebär ett omfattande arbete som lämpligen bedrivs i särskild utredning. Exempelvis behöver utrönas vad en övergång faktiskt innebär och på vilket sätt sådant upplägg vid ett införande ska fungera i praktiken. Därtill vilka resurser med vilken kompetens som trafikförvaltningen i sådant fall behöver anställa för att kunna leverera en tillfredsställande god kvalitet m.m. Detta är erfarenheter och kompetens som idag inte riktigt finns inom trafikförvaltningen då ansvaret för själva utförandet av trafik och tillhörande tjänster sedan många år åligger upphandlade leverantörer att tillgodose.

Avslutningsvis, för att kunna agera faktabaserat fullt medveten om konsekvenserna av att eventuellt övergå till egen regi krävs därmed först ett grundligt utredningsarbete. Därtill samverkan med externa parter så som leverantörer och andra beställare samt fackliga organisationer och övriga intressenter för att identifiera och kunna adressera alla frågeställningar som väcks och svar som krävs för att finna fram till ett ändamålsenligt och genomförbart upplägg.

Caroline Ottosson
Förvaltningschef

Jens Plambeck
Chef Strategisk utveckling